

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר, **מְשָׁכִיל** (תהלים פט) לַאֲיִתָּן הָאֲזָרְחִי, הַאִי תוֹשְׁבַחְתָּא, אַבְרָהָם אָבִינוּ אֲמָרָה, בְּשַׁעְתָּא דְאַשְׁתַּדַּל בְּפוּלְחָנָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעָבִיד חֶסֶד עִם בְּנֵי עַלְמָא, דִּישְׁתַּמּוּדְעוּן פְּלָא לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלִיט עַל אַרְעָא וְאֶקְרִי אִיתָן, בְּגִין דְאַתְקִיף בְּתַקִּיפּוּ בֵּיהּ בְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר, (תהלים פט) מְשָׁכִיל לַאֲיִתָּן הָאֲזָרְחִי. הַתְּשׁוּבָתָה הַזֹּאת אַבְרָהָם אָמַר אוֹתָהּ בְּשַׁעַת שְׁעֶסֶק בְּעִבּוּדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעָשָׂה חֶסֶד עִם בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁיּוֹדְעוּ כָּל־מַלְכוּת לְקְדוּשַׁת בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹלֵט עַל הָעוֹלָם, וְנִקְרָא אִיתָן מִשּׁוּם שֶׁהִתְחַזַּק בְּתַקְיָה בְּקְדוּשַׁת בְּרוּךְ-הוּא.

חֲסִדֵי ה' עוֹלָם אֲשִׁירָה, וְכִי מִסְטָרָא דְחֲסִידִים אֲתִיין לְזַמְרָא, אֲלֵא הֲכָא אֲתַפְּלִיל סְטָרָא דְשְׁמַאלָא בִּימִינָא, וְעַל דָּא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָסִי לְאַבְרָהָם, וּבְחִינֵי לֵיהּ. וְהָא אֲתַמָּר דִּישְׁחַק בְּרַתְלִיתִין וְשַׁבַּע שְׁנִין הָוָה בְּהָוָא זְמַנָּא. מָאִי נָסָה אֶת אַבְרָהָם, נָסָה אֶת יִצְחָק מִיבְעֵי לֵיהּ. אֲלֵא נָסָה אֶת אַבְרָהָם, דִּישְׁתַּפַּח בְּדִינָא, וְלֹאֲתַפְּלִיל בְּדִינָא, דִּישְׁתַּפַּח שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת. וְעַל דָּא חֲסִדֵי ה' עוֹלָם אֲשִׁירָה.

חֲסִדֵי ה' לְעוֹלָם אֲשִׁירָה, וְכִי מִצַּד הַחֲסִדִים בָּאִים לְזַמְרָא? אֲלֵא כָּאֵן נִכְלַל צַד הַשְּׁמַאל בִּימִין, וְלָכֵן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָסָה אֶת אַבְרָהָם וּבְחִין אוֹתוֹ. וְהָרִי נִתְבָּאָר שֶׁיִּצְחָק בֶּן שְׁלֵשִׁים וְשֶׁבַע שָׁנִים הָיָה בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן, מָה זֶה נָסָה אֶת אַבְרָהָם? הָיָה צָרִיךְ לְכַתֵּב נָסָה אֶת יִצְחָק! אֲלֵא נָסָה אֶת אַבְרָהָם שֶׁיִּמְצָא בְּדִין וְלֹאֲתַפְּלִיל בְּדִין שֶׁיִּמְצָא שְׁלֵם כְּרָאוּי, וְעַל זֶה חֲסִדֵי ה' עוֹלָם אֲשִׁירָה.

דְּבַר אַחַר חֲסִדֵי ה' עוֹלָם אֲשִׁירָה, אֵינּוּן חֲסִדִים דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד עִם עַלְמָא. (תהלים פט) לְדוֹר וָדוֹר אוֹדִיעַ אֲמוּנַתְךָ בְּפִי, טִיבוּ וְקִשׁוּט דְעָבִיד עִם פְּלָא. לְדוֹר וָדוֹר אוֹדִיעַ אֲמוּנַתְךָ, דָּא מְהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאוֹדַע אַבְרָהָם בְּעַלְמָא, וְאֲדַכֵּר לֵיהּ בְּפוּמָא דְכָל בְּרִיין. וְעַל דָּא אוֹדִיעַ אֲמוּנַתְךָ בְּפִי.

דְּבַר אַחַר חֲסִדֵי ה' עוֹלָם אֲשִׁירָה - אוֹתָם חֲסִדִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה עִם הָעוֹלָם. לְדוֹר וָדוֹר אוֹדִיעַ אֲמוּנַתְךָ בְּפִי - טוֹב וְאֲמַת שְׁעוֹשֶׂה עִם הַכֹּל. לְדוֹר וָדוֹר אוֹדִיעַ אֲמוּנַתְךָ - זֶה אֲמוּנַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוֹדִיעַ אַבְרָהָם בְּעוֹלָם וְהִזְכִּירוּ בְּפִי כָּל הַבְּרִיּוֹת, וְעַל זֶה אוֹדִיעַ אֲמוּנַתְךָ בְּפִי.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹדַע לֵיהּ לְאַבְרָהָם רְזָא דְמְהִימְנוּתָא, וְכַד יָדַע רְזָא דְמְהִימְנוּתָא, יָדַע דְאִיהוּ עֵיקְרָא וְקִיּוּמָא דְעַלְמָא, דְבְּגִינֵיהּ אֲתַבְּרִי עַלְמָא, וְאַתְקִיִּים. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים פט) כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה וְגו'. דְכַד בְּרָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא, חָמָא דְלֹא יְכִיל לְמִיקָם, עַד דְאוֹשִׁיט יְמִינָא עֲלֵיהּ וְאַתְקִיִּים, וְאִי

וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹדִיעַ לְאַבְרָהָם סוּד הָאֲמוּנָה, וְכִשְׂיַדַע סוּד הָאֲמוּנָה, יָדַע שֶׁהוּא עֵקֶר וְקִיּוּם הָעוֹלָם, שֶׁבְּגִלְלוּ נִבְרָא הָעוֹלָם וְהִתְקַיֵּם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה וְגו'. כְּשֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, רָאָה שֶׁלֹּא יְכוּל לַעֲמֹד, עַד שֶׁהוֹשִׁיט יְמִין עָלָיו וְהִתְקַיֵּם, וְאִם לֹא שֶׁהוֹשִׁיט יְמִין עָלָיו, לֹא

יְמִינָא עֲלֵיהּ וְאַתְקִיִּים, וְאִי